

V Bruseli 7. februára 2022
(OR. fr)

5789/22

COMPET 63
IND 27
MI 86

POZNÁMKA

Od: Predsedníctvo
Komu: Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Predmet: *Príprava zasadnutia Rady pre konkurencieschopnosť 24. februára 2022*
Budúcnosť priemyselného ekosystému mobility v kontexte zelenej transformácie
diskusia o smerovaní

Delegáciám v prílohe zasielame poznámku predsedníctva s názvom Budúcnosť priemyselného ekosystému mobility v kontexte zelenej transformácie na účely diskusie o smerovaní na zasadnutí Rady pre konkurencieschopnosť 24. februára 2022.

Rada pre konkurencieschopnosť, 24. februára 2022

Budúcnosť priemyselného ekosystému mobility v kontexte zelenej transformácie

V Zelenej dohode¹, ktorú Európska komisia predstavila 11. decembra 2019, sa pre Európsku úniu stanovuje cieľ dosiahnuť do roku 2050 klimatickú neutralitu. V súlade s Parížskou dohodou z roku 2015 sa tento záväzný cieľ v júni 2021 zakotvil v európskom právnom predpise v oblasti klímy, pričom EÚ si zároveň vytýčila ambiciózny strednodobý cieľ, ktorým je znížiť svoje emisie skleníkových plynov do roku 2030 aspoň o 55 % v porovnaní s rokom 1990 (oproti pôvodnému cieľu zníženia o 40 %).

V tejto súvislosti balík „Fit for 55“², ktorý Európska komisia predložila 14. júla 2021, obsahuje spolu 13 návrhov, ktorých cieľom je aktualizovať právne predpisy EÚ a zaviesť nové iniciatívy v záujme dosiahnutia týchto zvýšených ambícií v oblasti klímy.

Do dosahovania týchto cieľov bude intenzívne zapojený priemyselný ekosystém mobility. Doprava (vrátane medzinárodnej námornej a letectva) v roku 2019 predstavovala 32 % emisií skleníkových plynov v EÚ v porovnaní s 24 % v roku 2000³. Ako sa uvádza v Stratégii pre udržateľnú a inteligentnú mobilitu, odvetvie dopravy by malo do roku 2050 znížiť svoje emisie o 90 %, aby sa zohľadnili ambície EÚ v oblasti klímy.

---

¹ COM(2019) 640 final.

² COM(2021) 550 final.

³ Európska environmentálna agentúra, <https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/data-viewers/greenhouse-gases-viewer>

1. Fit for 55: ambiciózny balík opatrení nevyhnutných pre zelenú transformáciu európskeho priemyslu a ochranu klímy

Regulačný rámec, ktorý sa vzťahuje na ekosystém mobility, sa bude prostredníctvom návrhov v rámci balíka „Fit for 55“ výrazne meniť. Na mobilitu sa bude vzťahovať návrh na preskúmanie vnútroštátnych cieľov spoločného úsilia pre odvetvia mimo ETS, návrh na rozšírenie ETS na odvetvie cestnej dopravy, návrh mechanizmu kompenzácie uhlíka na hraniciach (CBAM), revízia iniciatívy ReFuelEU Aviation, iniciatíva FuelEU Maritime, revízia smernice o zriadení infraštruktúry pre alternatívne palivá (AFIR), ale aj revízie týkajúce sa energetiky, ako napríklad revízia smernice o obnoviteľných zdrojoch energie (RED II), keďže transformácia a elektrifikácia dopravy zvyšujú celkový dopyt po energii. Na automobilový priemysel má vplyv aj revízia nariadenia o emisiách CO₂ z nových ľahkých úžitkových vozidiel a pripravované právne predpisy o emisiách plyných znečisťujúcich látok (Euro7) a o údajoch o vozidlách.

Prijatie a vykonávanie balíka preto pre odvetvie mobility prináša urýchlenie transformácie jeho modelu rastu a výrobného nástroja a sprievodné opatrenia pre jeho zamestnancov. Rada už počas slovinského predsedníctva v záujme doplnenia rokovaní o právnych predpisoch v príslušných oblastiach začala pracovať na presnejšom určení vplyvu balíka na priemysel. Na zasadnutí Rady pre konkurencieschopnosť, ktoré sa konalo 29. septembra 2021, sa uskutočnila prvá diskusia o smerovaní v súvislosti s balíkom z hľadiska konkurencieschopnosti priemyslu, a to v spojitosti s aktualizáciou európskej priemyselnej stratégie, ktorú Komisia predložila 5. mája 2021. Rada pre konkurencieschopnosť (výskum) 26. novembra 2021 rokovala o príspevku výskumu a inovácie k dosahovaniu medzisektorových cieľov vrátane cieľov balíka „Fit for 55“ v oblasti dopravy, priemyslu, využívania pôdy a lesného hospodárstva. Pracovná skupina na vysokej úrovni pre konkurencieschopnosť a rast začala analyzovať dôsledky balíka pre dotknuté priemyselné odvetvia. V týchto diskusiách sa poukázalo na obavy členských štátov EÚ, pokiaľ ide o vplyv balíka na priemysel, najmä na ekosystém mobility.

Okrem toho sa v aktualizácii európskej priemyselnej stratégie⁴ opätovne potvrdilo, že pre všetky politiky EÚ predstavuje najvyššiu prioritu dvojaká, čiže zelená a digitálna transformácia. V tejto stratégii sa navrhlo vytvorenie plánov udržateľnej a digitálnej transformácie 14 priemyselných ekosystémov, ktoré predložil komisár pre vnútorný trh Thierry Breton. Komisia preto v rámci priemyselného fóra zorganizovala prácu na objasnení priebehu zelenej a digitálnej transformácie so zapojením všetkých zainteresovaných strán v každom ekosystéme. Komisia iniciovala v januári 2022 spoločné vytvorenie cesty transformácie ekosystému mobility, ktorý bude zohrávať kľúčovú úlohu pri plnení našich ambícií v oblasti klímy.

Komisia 29. októbra 2021 zorganizovala stretnutie ekonómov z každého členského štátu, aby analyzovali vplyv návrhov obsiahnutých v balíku na priemysel a upresnili investičné potreby. Toto úsilie by sa mohlo ďalej rozvíjať s cieľom vypracovať pilotné prípadové štúdie, vymieňať si najlepšie postupy a metodiky na vytvorenie spoločného chápania vplyvu transformácie na priemysel a identifikovať obchodné prípady a priority pre opatrenia.

---

⁴ COM(2021) 350 final.

2. Priemyselný ekosystém mobility v centre výziev, ktoré prináša transformácia

Ekosystém mobility, ktorý je významným priemyselným odvetvím EÚ, bude musieť zvládnuť viaceré výzvy, aby mohol využívať výhody svojej transformácie: technologické a digitálne prispôsobenie, prispôsobenie hodnotových reťazcov, kontrola zdrojov dodávok kritických materiálov a komponentov, odborná príprava a podpora zamestnancov, hospodárska súťaž v nových segmentoch trhu v novej mobilite (autonómnosť, udržateľná mobilita atď.). Pokiaľ ide o automobilový priemysel, európske spoločnosti v súčasnosti čelia nedostatku dodávok (najmä polovodičov), ktorý brzdí oživenie ich činnosti, a musia od základov transformovať svoje výrobné nástroje, pretože vybavenie potrebné na výrobu vozidiel so spaľovacím motorom je veľmi odlišné od vybavenia pre elektrické vozidlá. Zvýšenie cieľov v oblasti klímy ovplyvňuje nielen výrobcov, ale aj subdodávateľov, výrobcov komponentov a vo všeobecnejšej rovine všetky MSP a pracovníkov ekosystému. Transformácia automobilového priemyslu sa týka približne 15 miliónov pracovných miest v Európe. Pokiaľ ide o otázky odbornej prípravy zamestnancov, EIT InnoEnergy napríklad predpokladá vytvorenie približne 3 – 4 miliónov pracovných miest v EÚ v odvetví elektrických batérií, z ktorých 800 000 si bude vyžadovať rekvalifikáciu a zvyšovanie úrovne zručností v kombinácii s podporou.

Na rýchlu transformáciu sú potrebné masívne investície. Podľa plánu transformácie ekosystému mobility sa dodatočné investície v porovnaní s predchádzajúcim desaťročím, ktoré budú v období 2021 – 2030 potrebné na splnenie klimatických cieľov EÚ v oblasti cestnej dopravy, železničných koľajových vozidiel, lodí, lietadiel a zavádzania infraštruktúry pre obnoviteľné a nízkouhlíkové palivá, odhadujú na 130 miliárd EUR ročne⁵. Investície potrebné na zelenú a digitálnu transformáciu infraštruktúry by predstavovali ďalších 100 miliárd EUR ročne⁶. Vzhľadom na vplyv transformácie na toto odvetvie je potrebné určiť investičné páky, ktoré má v súčasnosti k dispozícii, aby mohlo čeliť týmto výzvam. Pôdu pre tieto úvahy pripravuje plán transformácie ekosystému mobility.

---

⁵ COM(2020) 562 final.

⁶ SWD(2020) 98 final, na základe odhadov súvisiacich s TEN-T a výpočtov EIB.

Okrem toho, ako zaznelo na neformálnom zasadnutí ministrov pre konkurencieschopnosť, ktoré sa 1. februára konalo v Lens, udržateľný prechod európskeho priemyslu nebude možné uskutočniť bez zabezpečenia surovín potrebných na nové zelené technológie. OECD predpokladá v rokoch 2011 až 2060 nárast našej spotreby surovín o 110 %, ktorý do veľkej miery poháňajú potreby udržateľnej a digitálnej transformácie: napríklad Svetová banka predpokladá, že v scenári, pri ktorom sa zvýšenie teploty obmedzí na 2 stupne, len samotný dopyt po kovoch, ktoré sa používajú v batériách (kobalt, olovo, lítium, mangán, nikel atď.) vzrastie o 1 000 %.

EÚ je v prípade dodávok týchto kovov vo veľkej miere závislá od určitých tretích krajín, v dôsledku čoho je zraniteľná: len samotná Konžská demokratická republika poskytuje 60 % svetovej produkcie kobaltu, zatiaľ čo Čína zabezpečuje 98 % nášho dovozu vzácnych zemín. Kľúčový význam má preto zabezpečenie stabilných dodávok týchto surovín: na tento účel musí EÚ preskúmať a realizovať celý rad opatrení, konkrétne zaistiť svoje vonkajšie dodávky, rozvíjať recykláciu a inováciu a podporovať produkciu primárnych surovín v Európe. Jedným z príkladov činnosti Komisie v tejto oblasti je uverejnenie akčného plánu pre suroviny v septembri 2020 a zriadenie Európskej aliancie pre suroviny (ERMA); nedávno oznámila zriadenie fondu vo výške 400 miliónov EUR, ktorý spoločne spravujú ERMA a EBA s cieľom zabezpečiť dodávky surovín na výrobu batérií pre elektrické vozidlá. Cieľom európskeho nariadenia o batériách, o ktorom sa v súčasnosti rokuje v rámci Rady pre životné prostredie, je okrem iného podporovať vznik udržateľného európskeho priemyselného odvetvia založeného na zásadách obehového hospodárstva s cieľom znížiť európsku závislosť od dovozu.

Tieto výzvy však nesmú zatieniť príležitosti, ktoré uvedené transformácie prinesú, napríklad pokiaľ ide o obehové hospodárstvo a suroviny, vodík alebo dekarbonizovanú mobilitu, ktorými sa vytvoria nové pracovné miesta v nových odvetviach, ako napríklad vytvorenie odvetvia recyklácie batérií, lietadiel s nulovými emisiami uhlíka, udržateľných palív, či veterného pohonu nákladných lodí. Dekarbonizácia mobility by mala otvoriť nové podnikateľské príležitosti a predstavovať faktor, ktorým sa budú európski výrobcovia odlišovať, najmä na účely vývozu. Pokrok v európskej legislatíve ich môže dostať do pozície, v ktorej budú môcť presadzovať dekarbonizáciu svojich partnerov.

3. Európske páky na podporu priemyslu pri zelenej transformácii

Na to, aby bola táto transformácia, ktorá z hľadiska rozsahu a ambícií nemá v histórii európskeho priemyslu obnovu, úspešná, je potrebné, aby sa splnili viaceré podmienky, napríklad pokiaľ ide o stimuly a rámcové podmienky na posilnenie konkurencieschopnosti európskeho priemyslu na vnútornom trhu, na podporu jej realizácie, a to nielen v prípade veľkých spoločností, ale aj v prípade MSP a spoločností so strednou trhovou hodnotou, a to v celom hodnotovom reťazci, ako aj na zvládnutie technologických výziev tejto transformácie. Predvídateľnosť a stabilita regulácie budú rozhodujúce pre to, aby priemysel mohol z dlhodobého hľadiska prijať správne investičné rozhodnutia.

Politické nástroje na európskej úrovni existujú a mohli by sa posilniť tak, aby lepšie podporovali transformáciu ekosystému mobility a posilnili vedúce postavenie Európy, a to nielen prostredníctvom elektrifikácie, ale aj prostredníctvom automatizácie a konektivity. Priemyselné aliancie, rámcový program Horizont Európa, investície financované Európskou investičnou bankou, európske verejné obstarávanie, dôležité projekty spoločného európskeho záujmu (IPCEI) a príspevky členských štátov k urýchleniu transformácie prostredníctvom investícií regulovaných európskymi pravidlami štátnej pomoci sú nástrojmi, ktoré umožňujú plné využitie priemyselného potenciálu Európy v kontexte silnej medzinárodnej hospodárskej súťaže. S cieľom uspokojiť potreby priemyslu sa v Pláne obnovy pre Európu, Next GenerationEU, a v rozpočte EÚ na roky 2021 – 2027 plánujú bezprecedentné investície do zelenej a digitálnej transformácie. Viac ako 40 % výdavkov na obnovu sa vzťahuje na ekosystém mobility⁷. Okrem toho sa v legislatívnych návrhoch Európskej komisie stanovujú mechanizmy na podporu transformácie (inovačné a modernizačné fondy v rámci ETS, návrh Sociálno-klimatického fondu súbežne s navrhovaným rozšírením ETS). Na využitie nových pracovných príležitostí, ktoré sa vytvoria, bude potrebná aj odborná príprava a zvyšovanie úrovne zručností zamestnancov, najmä v MSP. Vytvorenie nových hodnotových reťazcov bude výrazne podmienené schopnosťou poskytnúť kvalifikovanú pracovnú silu na podporu tohto rozvoja a zabezpečiť európsku konkurencieschopnosť po vzore činností Akadémie Európskej aliancie pre batérie. Zvýšenie nášho vplyvu na normalizáciu nových technológií by tiež mohlo stimulovať inovácie a uľahčiť prístup na trhy.

---

⁷ https://ec.europa.eu/info/strategy/eu-budget/long-term-eu-budget/2021-2027_sk

V rámci tejto diskusie o smerovaní sa členské štáty požiadajú, aby odpovedali na tieto tri otázky:

- *Podnikli ste kroky na odhad investičných potrieb súvisiacich s priemyselnou transformáciou v rámci vykonávania balíka „Fit for 55“? Mohli by ste uviesť konkrétne príklady potrieb odvetví mobility, najmä automobilového priemyslu?*
  - *Aké opatrenia okrem súkromných investícií potrebných na zelenú transformáciu priemyselného ekosystému mobility považujete za potrebné na uľahčenie a urýchlenie rozvoja tejto transformácie, najmä v oblasti inovácií, infraštruktúry a odbornej prípravy?*
  - *Aké nástroje by sa mali prioritne aktivovať na posilnenie odolnosti a budúcej konkurencieschopnosti európskeho priemyselného ekosystému mobility, najmä s cieľom umožniť vývoj elektrických a autonómnych vozidiel a bezpečný prístup ku kritickým surovinám?*
-